Jordbruksforhandlingene 2013

En barriere er brutt!

NORGES BONDELAG

Prioriterte områder:

De beste mulighetene for produksjonsøkning er for:

- Storfekjøtt
- Korn
- Grøntsektoren

Ramme og inntekt

- Totalt er ramma på 1270 mill kr.

  - *Tilsvarer 2/3 gjennomslag. Så stor andel av kravet er ikke innfridd siden 1999.*

- Ramma legger til rette for en inntektsøkning på 31 000 kr pr årsverk etter at kostnadsvekst er dekket inn. Dette tilvarer 12 000 kroner mer enn andre grupper. **En viktig barriere er brutt!**

Ramme for jordbruksoppgjøret 2013

Tabell 2.1 Oppbygging av økonomisk ramme for avtalen, mill. kroner.

	Grunnlag Mill. kr	Volum	Pris	Mill. kr
0. Markedsinntekter utenom avtalen	28 377	0,75 %	2,7 % [1)]	450
1. Driftskostnader	18 253	0,25 %	1,9 %	390
2. Kapitalslit og leasing	7 480			215
3. Normalisert realrentekostnad	1 493			245
4. Redusert arbeidsforbruk	11 849	-4,0 %	3,9 %	-30
A. Sum, forutsatt lik prosentvis vekst som andre grupper				370
B. Nivåheving i 2014 ut over lik prosentvis vekst				900
SUM, ramme, mill. kr.				1 270

1) Det er forutsatt 2,7 pst. prisøkning i gjennomsnitt for sektorer uten målpris, som utgjør om lag 1/3 av markedsinntektene.

Inntektsutslag av jordbruksoppgjør

Kr per årsverk (faste 2013-kroner)

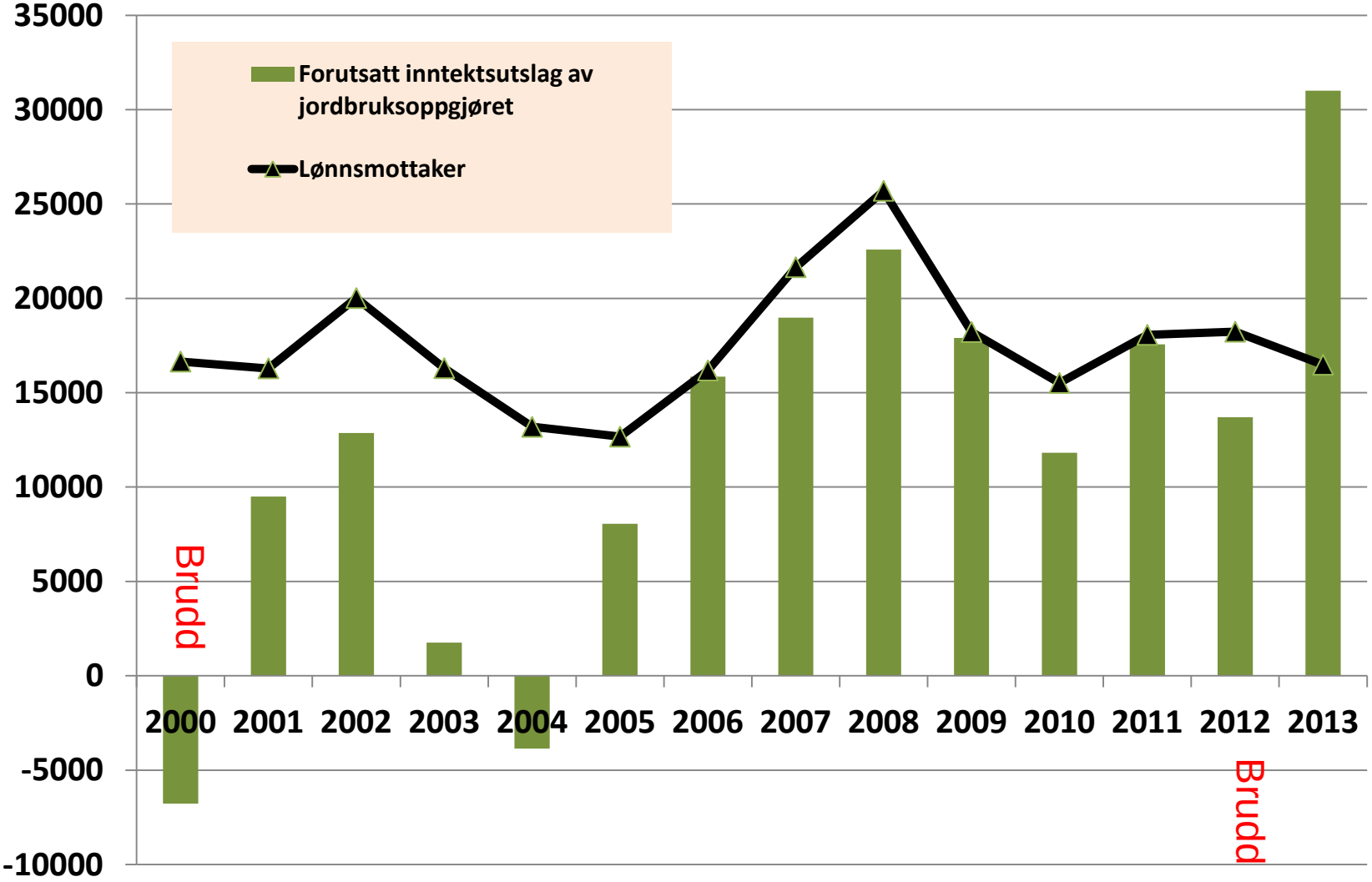

Finansiering

- Målprisene økes med en årsvirkning på 580 mill
  - *Fullt gjennomslag i forhandlingene*

- 500 mill.kr i økte budsjettmidler
  - *Størst avstand mellom partene på dette området. Under 50 % gjennomslag i forhandlingene*

- Resten. Ubrukte midler fra 2012 og økt utnyttelse av jordbruksfradraget pga høyere inntekter.

Finansiering av ramma

Tabell 2.2 Finansiering av rammen, mill. kroner.

	Mill. kroner
Endring i målpriser fra 01.07.13	580
Endret bevilgning på kap. 1150 i 2014	500
Overførte midler fra 2012	50
Endret verdi av jordbruksfradraget	140
SUM ramme med inntektsvirkning i 2014	1 270

Storfe

- Det etableres et kvalitetstilskudd for storfeslakt innenfor en bevilgning på 165 millioner kroner, tilsvarer ca 3,70 kr pr kg. Gjelder for storfeslakt i klasse O eller bedre, unntatt kategori ku.

- Driftstilskuddet øker med 4000 kr/bruk, eller 100 kr/dyr for under 40 kyr.

- Satsene for utmarksbeite økes med 25 kr pr dyr og 17 kr pr dyr på innmarksbeite

- Referansebruksberegningene viser et inntektsutslag av tilbudet for bruket med storfeslakt/ammeku på 31 600 kr per årsverk etter at kostnadene er dekka inn.

Korn

- Målprisen økes med 18 øre for fôrkorn og 20 øre for matkorn. Oljevekster økes med 25 øre pr kg.

- Prisnedskrivingstilskuddet til norsk korn økes med 8 øre/kg – totalt 90 mill. kr. Det er anslått at prisøkningen på råvarer til kraftfôr vil få effekt på om lag 70 % av kraftfôrkvantumet. Samlet anslår råvaren til kraftfôr å bli 7 øre/ kg dyrere i snitt som følge av tilbudet.

- Tilskudd til matkorn legges om slik at det kun gis tilskudd til nedskriving av norskprodusert matkorn. Uendret matmelpris

- Referansebruksberegningene viser et inntektsutslag for bruket med 336 daa korn på 53 800 kr pr årsverk etter at kostnadene er dekka inn.

Grønt

Målpriser:

- Frukt, bær og grønnsaker økes med 2,7 %
- Målpris på potet økes med 25 øre per kg .

Arealtilskudd: Potet + 15 kr pr daa

Distrikts og kvalitetstilskudd til frukt, bær og grønnsaker økes med 10,1 mill. kr (utgjør ca 10 % på satsene)

Kvantumsbegrensing og maksimalbeløp for grønnsaker i distrikts- og kvalitetstilskuddet økes med 10 %.

Satsen for distriktstilskudd potet i Nord- Norge økes med 10 øre per kg.

Tilskudd til fruktlager økes med 2 mill. kroner (økning på 20 %)

Grønt fortsetter

- Det settes av 4,5 mill kr til veiledning innen grøntsektoren
- Avsetningen til Sagaplant økes med 1 mill kr og avsetningen til Graminor økes med 2 mill kroner
- Avsetninger til opplysningskontoret for frukt og grønt økes med 2 mill kroner.
- Det nedsettes en gruppe for utrede og vurdere tilskudd til produsenteide grønnsaks- og potetpakkerier, eget distrikts- og kvalitetstilskudd for bær til industri og innfrakt for poteter, frukt, bær og grønnsaker.

Sau

Husdyrtilskudd: + 146 kr pr dyr for 1-100 sau

Målpris: økes med 3,50 kr pr kg

Tilskudd til ull: økes med 1,00 kr pr kg

Beiting: Utmarksbeite økes med 13 kr pr dyr

Lam og sau legges over i volummodellen.

Partene er enige om at lammeslakttilskuddet ikke lenger skal omfattes av maksimalbeløpsbegrensningen i tilskudd husdyr.

Referansebruksberegningene viser et inntektsutslag av tilbudet for brukene med sau på 22 200 til 24.300 kroner per årsverk

Melk

Målpris: Økes med 23 øre pr liter

Driftstilskudd: Økes med 6000 kr /bruk i Sør- Norge og 8000 kr i Nord- Norge

Distriktstilskudd: Satsene øker med 1 øre/liter i sone C og 2 øre/liter fra og med sone D til og med J.

Beitetilskudd: Satsene for utmarksbeite økes med 25 kr pr dyr og 17 kr pr dyr på innmarksbeite

Innføring av storfeslakttilskudd bidrar til bedre økonomi.

Satsene for bevaringsverdige husdyrraser økes med 200 kr/dyr.

Referansebruksberegningene viser et inntektsutslag for brukene med kumelk på 22.300 til 41.800 kroner per årsverk.

Geit

Målpris: Øker med 23 øre pr liter

Driftstilskudd: Øker med 8000 kr pr bruk

Grunntilskudd: Øker med 15 øre pr liter.

Distriktstilskudd: Satsene øker med 1 øre/liter i sone C og 2 øre/liter fra og med sone D til og med J.

Beitetilskudd: Satsene for utmarksbeite øker med 13 kr pr dyr

Husdyrtilskudd til påsettkje skal vurderes av ei partsammensatt arbeidsgruppe.

Det settes av 4 mill kr i 2013 og 7 mill kr i 2014 til prosjektet friskere geiter

Kraftfôrbaserte produksjoner

- Gris: Krevende markedssituasjon med høy omsetningsavgift (1,90 kr) og prisuttak 2 kr under målpris. Det er dermed rom for å øke utbetalingsprisen med nesten 4 kr pr kg dette avtaleåret. Norges Bondelag så det derfor IKKE som formålstjenelig å øke målprisen.

- For delevis å kompensere for økte kraftfôrkostnader krevde jordbruket høyere husdyrtilskudd. For purker økes det med 150 kr for inntil 35 dyr og slaktegris økes med 3 kr pr dyr.

- Markedsbalanse er like viktig for egg, som inngår i volummodellen fra 1.7.

Investeringsvirkemidler

- Fylkesvise BU- midler øker med 20 mill kr.
  Maksimal tilskuddsprosent økes til 33 %
  og maksimalt tilskudd per prosjekt økes til 1 mill kroner

- De sentrale bygdeutviklingsmidlene holdes uendra, herunder Inn på tunet.

- Jordbruket krevde en 5- årig investeringspakke på 1.1 mrd årlig i tillegg til den ordinære investeringsstøtten over jordbruksavtalen. Denne ble avvist av staten.

Økologisk jordbruk

- Omleggingstilskuddet avvikles og erstattes med arealtilskudd innenfor uendra ramme. Dvs at arealer i 2. og 3. karens år får økoarealtilskudd. Arealer med frukt, bær og grønnsaker under omlegging kommer bedre ut økonomisk og ingen endring for potet.

- For å kompensere for dårligere lønnsomhet ved omlegging til korn økes prisnedskrivingen med 40 øre pr kg slik at kornprisen kan økes. Det er ikke målpris på økologisk korn.

- For å kompensere for dårligere lønnsomhet ved omlegging til grovfôr skal en vurdere å øke husdyrtilskuddene fra 2015.

Norsk landbruksrådgiving

- Det er et ønske om å styrke og samordne veiledning landbruket. Det er vedtatt en sammenslåing av Norsk landbruksrådgiving og Landbrukets HMS- tjeneste fra 2014.
- Partene i jordbruksoppgjøret ber NLR vurdere organiseringen av rådgivingsenhetene. Totalt bevilges 82,5 mill kr til NLR/HMS
- Grunnbevilgningen økes med 4,8 mill kr
- Veiledningen innen grøntsektoren økes med 4,5 mill kroner.
- Veiledning innenfor økologisk landbruk innlemmes i NLRs ordinære drift og det avsettes 6 mill kr.
- Bevilgningen til maskinteknisk rådgiving økes med 0,7 mill kr
- Byggteknisk planlegging reduseres med 0,5 mill kr.

Velferd

- Satsene for tilskudd til avløsning ved ferie og fritid økes med 3,9 % og maksimalbeløpet per foretak heves med 3.000 kr til 72.000 kroner.
- Maksimal dagsats for tilskudd til avløsning ved sykdom økes fra 1400 til 1500 kr.
- Laveste alder for avløsere reduseres fra 16 til 15 år.
- SLF skal til jordbruksoppgjøret i 2014 utrede mulighet for avløsertilskudd for syke barn i inntil 10 dager, når det foreligger legeerklæring.

Mat

- Bevilgningene til Matmerk økes med 4 mill kr, herav 2 mill kr til prosjektet Markedstjenester til lokalmatprodusenter og 2 mill kr til etablering av en ny matkulturenhet i tilknytning til stiftelsen.

- Innenfor bevilgninger til Matmerk opprettes det en nasjonal database for lokalmatprodusenter. Utviklingen skal skje i samråd med Hanen og Bondens Marked.

Miljø

Regionalt miljøprogram (RMP) økes med 20 mill kr:

- 10 mill kr til miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel
- 5 mill kr til fylker med setertilskudd
- 1 mill kr til ordningen kvitkinngås og kortnebbgås i Nord-Trøndelag. Forvaltningsplanen revideres
- 4 mill kr fordelt på alle fylker

Dreneringstilskudd videreføres

Annet

- Innføres husdyrtilskudd til hjort med kr 210 pr dyr.
- Kravet om minimum 25 bikuber for å motta tilskudd oppheves.
- Taket for avlingsskadeerstatninger økes fra 500.000 kroner til 750 000 kroner.